

vragen aan... Inanda van Wijk

‘Zonder relatie geen prestatie’

Inanda van Wijk werkt al haar hele loopbaan in het speciaal onderwijs. Eerst als psychiatrisch pedagogisch hulpverlener en sinds zes jaar bij SO Fier. Hier kreeg ze de kans om zelfstandig voor de klas te staan. Via Utrecht Leert haalde ze als zij-instromer in twee jaar tijd haar lesbevoegdheid. Bij SO Fier is ze nu intern begeleider van groep 5 en 6.

1

Wat motiveert jou in het speciaal onderwijs?

“Bij deze doelgroep gaat het om écht contact maken. Zonder relatie geen prestatie. Dat geldt voor kinderen die explosief in gedrag kunnen zijn en voor de kinderen die minder opvallen. In dit werk moet je overal oren en ogen hebben. Het is fingerspitzengefühl. Kun je verder kijken dan het gedrag als je door een kind wordt uitgescholden? Of als een kind tegen je liegt? Het kind is bijvoorbeeld niet boos, maar vindt het rekenwerk moeilijk. Je leert hoe je het gedrag kunt ondertitelen, hoe moeilijk ze op dat moment ook doen. Dat is de sleutel tot succes.”

2

Wat is een belangrijk inzicht geweest dat een kind jou heeft gegeven?

“Dat kwam van een meisje dat ik al begeleid sinds ze klein is, ze is nu 22 jaar. Zij heeft hechtingsproblematiek volgens het boek en dat in het kwadraat. Het was aantrekken en afstoten, slaan, niet naar school komen. Totdat ik het zo zat was, dat ik op het bord schreef wat ze allemaal had gemist en nog moest inhalen en dat we het lokaal niet eerder zouden verlaten. Al zouden we pizza moeten laten bezorgen en die koud moeten opeten. Dat was het kantelpunt, toen zag ze dat het mij écht menens was. Ze zei: ‘jij bent dus te vertrouwen, want je doet wat je zegt’. Dat was een belangrijk inzicht voor mij. Ik was heel streng geweest, maar duidelijk. Kinderen hebben zo nodig dat ze je kunnen vertrouwen.”

3

Hoe verwerk je de inzichten die je opdoet in je dagelijkse werk?

“Als intern begeleider probeer ik veel praktijkvoorbeelden te delen met collega's en hen daarbij aan het denken te zetten. Wat is je doel? Meestal is dat antwoord: dat het kind weer rustig is. Daarvoor zijn soms andere keuzes nodig dan je denkt. Moet een kind bijvoorbeeld boven naar kantoor komen voor een gesprek, als het per se de trap niet op wil, of kun je het ook beneden op de bank uitpraten? Met kleine aanpassingen in aanpak kun je een groot verschil maken. Door deze voorbeelden te delen, kunnen leerkrachten zelf de regie houden en werken we samen aan oplossingen en ideeën.”

4

Hoe zorg je dat alle kinderen met verschillende behoeften tot hun recht komen?

“Door spanningen te voorkomen. Op onrust in de klas kun je anticiperen. Als je bijvoorbeeld iemand hoort tikken, vraag je meteen wie dat doet en of hij daarmee wil stoppen. Want iemand met autisme kan daar veel last van hebben. Iedereen heeft baat bij rust in de klas. Verder werken we met een beloningssysteem om positiviteit te bekrachtigen. En we hebben de groene stoel in de klassen, de nadenkstoel, voor als een kind boos is of het gewoon even niet weet. Een leerkracht kan een kind naar de groene stoel verwijzen maar kinderen mogen er ook zelf op gaan zitten. Wetende dat ze altijd weer terug mogen en geen straf krijgen, is vaak al genoeg.”

6

Welke misvatting bestaat er over speciaal onderwijs?

“Vaak wordt gedacht dat wij hier maar wat doen. Maar we volgen gewoon hetzelfde programma als het regulier onderwijs. Kinderen krijgen evenveel rekenen en taal aangeboden. We doen dat alleen in kleinere, aangepaste stapjes. En we werken met een uitgebreid vangnet binnen en buiten de school dat het beste wil voor het kind.”

7

Wat zou iedereen moeten weten over het speciaal onderwijs?

“Het is keihard werken, één kind telt vaak voor drie. Maar wat kun je er veel uithalen en veel leren van het kind. Als je daarvoor openstaat, is dit het mooiste beroep ter wereld.”

5

Hoe verloopt de samenwerking met ouders?

“De leerkracht heeft positief contact met de ouders en/of verzorgers van het kind. Als het niet lekker loopt of er spelen grotere kwesties, dan nemen wij het contact van de leerkracht over. De leerkracht houdt daarmee een positieve relatie en wij gaan het gesprek met de ouders aan. Het is dan aftasten hoe de reactie van ouders is en hoe je hierop gaat anticiperen. Dit doe ik ook veel op gevoel. Ouders moeten je eerst leren kennen, weten wat ze aan je hebben en of je te vertrouwen bent. Ook hier geldt: zonder relatie geen prestatie. Als die relatie er eenmaal is, kun je samen weer bouwen aan de toekomst.”

Als intern begeleider probeer ik veel praktijkvoorbeelden te delen met collega's en hen daarbij aan het denken te zetten

**UTRECHT
LEERT**